

Βρυξέλλες, 21 Νοεμβρίου 2023
(OR. en)

15676/23

DEVGEN 210
NDICI 30
ACP 117
RELEX 1348
FIN 1192

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Με ημερομηνία: 21 Νοεμβρίου 2023

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 13420/23

Θέμα: Ειδική έκθεση αριθ. 14/2023 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με
τίτλο «Προγραμματισμός του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και
Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη»
— Συμπεράσματα του Συμβουλίου (21 Νοεμβρίου 2023)

Διαβιβάζονται στο παράρτημα για τις αντιπροσωπίες τα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 14/2023 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Προγραμματισμός του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη», όπως εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο κατά την 3985η σύνοδό του που πραγματοποιήθηκε στις 21 Νοεμβρίου 2023.

Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ειδική έκθεση αριθ. 14/2023 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Προγραμματισμός του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας — Παγκόσμια Ευρώπη»

1. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ειδική έκθεση 14/2023 του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου με τίτλο «Προγραμματισμός του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας – Παγκόσμια Ευρώπη» (NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη). Επικροτεί ιδιαιτέρως τις διαπιστώσεις και τις συστάσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η ειδική έκθεση συμβάλλει σημαντικά στις εν εξελίξει διαδικασίες της ενδιάμεσης αξιολόγησης και της ενδιάμεσης επανεξέτασης του NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη.
2. Η διαδικασία προγραμματισμού του NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη πλαισιώθηκε από τις αρχές προγραμματισμού που καθορίζονται στα άρθρα 12, 13 και 19 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/947 (στο εξής: κανονισμός NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη). Οι αρχές αυτές έχουν μετουσιωθεί σε συγκεκριμένους τομείς προτεραιότητας, τομείς παρέμβασης, ειδικούς στόχους, αναμενόμενα αποτελέσματα και ενδεικτικές κατανομές για δράσεις της ΕΕ σε κρατικό, πολυκρατικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο, που αποσκοπούν στην ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης. Το Συμβούλιο έχει επίγνωση της διαπίστωσης της ειδικής έκθεσης ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ χρησιμοποιούν διαφορετικές μεθοδολογίες για την κατανομή των χρηματοδοτικών κονδυλίων στα προγράμματα για τις γειτονικές και τις μη γειτονικές χώρες.
3. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ολοκλήρωση της διαδικασίας προγραμματισμού για τη συντριπτική πλειονότητα των προβλεπόμενων εγγράφων προγραμματισμού λιγότερο από έξι μήνες μετά την έκδοση του κανονισμού NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη και της σχετικής κατ' εξουσιοδότηση πράξης του. Αυτό επέτρεψε την ταχεία εκτέλεση του προϋπολογισμού και την πλήρη συνέχιση της συνεργασίας της ΕΕ με τις χώρες και τις περιφέρειες εταίρους, μεταξύ άλλων μέσω των θεματικών προγραμμάτων.

4. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι, μετά την ολοκλήρωση του προγραμματισμού των πολυετών ενδεικτικών προγραμμάτων (MIP) του NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη, ο κόσμος αντιμετωπίζει μια σειρά αλληλένδετων κρίσεων, συμπεριλαμβανομένου του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας COVID-19. Αυτές οι πολλαπλές κρίσεις αποδυναμώνουν τις ικανότητες των χωρών εταίρων να αντιμετωπίσουν τις επίμονες προκλήσεις της φτώχειας, της κλιματικής αλλαγής και της υποβάθμισης του περιβάλλοντος, των συγκρούσεων, της επισιτιστικής ανασφάλειας, των αυξανόμενων ανισοτήτων και της οικονομικής ύφεσης, με σοβαρές επιπτώσεις στη μετανάστευση και τον αναγκαστικό εκτοπισμό. Στα μέσα της περιόδου εφαρμογής της, η ατζέντα 2030 και οι σχετικοί στόχοι βιώσιμης ανάπτυξης διατρέχουν κίνδυνο, ιδίως μεταξύ των χωρών εταίρων που βρίσκονται στην πλέον ευάλωτη και εύθραυστη κατάσταση. Με βάση τη διαδικασία προγραμματισμού που ολοκληρώθηκε το 2021, η εφαρμογή του NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη στο πνεύμα της «Ομάδας Ευρώπη» θα επιτρέψει στην ΕΕ να αντιμετωπίσει γεωπολιτικές προκλήσεις, ενσωματώνοντας παράλληλα τις αναπτυξιακές προτεραιότητες και ανάγκες των χωρών εταίρων.
5. Το Συμβούλιο επαναλαμβάνει τη φιλοδοξία της ΕΕ να συνεργαστεί με τις χώρες εταίρους με στρατηγικό τρόπο και σε ισότιμη βάση, μέσω πολυμερούς διαλόγου με βάση την προσέγγιση «προτεραιότητα στην πολιτική», οικοδομώντας ισχυρές και αμοιβαία επωφελείς εταιρικές σχέσεις που βασίζονται σε κοινές αξίες, κοινά συμφέροντα, κοινές προτεραιότητες πολιτικής και τοπική συμμετοχή στις δράσεις. Το Συμβούλιο τονίζει την ανάγκη συνεχούς ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και του υψηλού αντικτύπου της αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ με τις χώρες εταίρους.
6. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για το συμπέρασμα του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι οι υπηρεσίες της Επιτροπής και η ΕΥΕΔ σχεδίασαν διεξοδικά γεωγραφικά προγράμματα, τα οποία καλύπτουν ευρύ φάσμα των αναγκών των χωρών εταίρων και των προτεραιοτήτων της ΕΕ. Εκφράζει επίσης ικανοποίηση για την αναγνώριση των ευρέων, συμπεριληπτικών και διεξοδικών διαβουλεύσεων που πραγματοποιήθηκαν και, στη συνέχεια, αντικατοπτρίστηκαν στην επιλογή των τομέων προτεραιότητας για τη συνεργασία και τις εταιρικές σχέσεις. Το Συμβούλιο καλεί τις υπηρεσίες της Επιτροπής, την ΕΥΕΔ και τα κράτη μέλη να βελτιώσουν τον συντονισμό μεταξύ των αντιπροσωπιών της ΕΕ και των πρεσβειών των κρατών μελών στις χώρες εταίρους, πέραν της ανταλλαγής πληροφοριών, ώστε να ενισχυθούν περαιτέρω η προσέγγιση «Ομάδα Ευρώπη» και η συνοχή της συλλογικής δράσης. Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στη συμπερίληψη των κρατών μελών που δεν διαθέτουν εγκατεστημένες πρεσβείες.

7. Το Συμβούλιο σημειώνει τη διαπίστωση του Ελεγκτικού Συνεδρίου ότι ο αριθμός των στρατηγικών κοινού προγραμματισμού παραμένει περιορισμένος και ότι ο στόχος του κανονισμού NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη να καταστεί ο κοινός προγραμματισμός η προτιμώμενη προσέγγιση για τον προγραμματισμό ανά χώρα δεν έχει ακόμη επιτευχθεί, καθώς η εστίαση έχει μετατοπιστεί προς τις πρωτοβουλίες της «Ομάδας Ευρώπη». Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο παροτρύνει την Επιτροπή να επανεκκινήσει την τακτική χαρτογράφηση των δραστηριοτήτων κοινού προγραμματισμού. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει την ισχυρή συμβολή της προσέγγισης «Ομάδα Ευρώπη» και των πρωτοβουλιών της «Ομάδας Ευρώπη» ως προς την αρχή της «καλύτερης συνεργασίας» της αναπτυξιακής συνεργασίας της ΕΕ.
8. Το Συμβούλιο εκφράζει ιδιαίτερη ικανοποίηση για τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την ανάγκη βελτίωσης της μεθοδολογίας για την κατανομή των κονδυλίων στις γειτονικές χώρες και αναγνωρίζει τη σημασία της περαιτέρω τεκμηρίωσης και της απαρέγκλιτης εφαρμογής της μεθοδολογίας κατανομής των προγραμμάτων στις μη γειτονικές χώρες. Το Συμβούλιο τονίζει την αξία της περιφερειακής ολοκλήρωσης και τον αντίκτυπο των περιφερειακών πολυετών ενδεικτικών προγραμμάτων χωρίς αποκλεισμούς. Το Συμβούλιο καλεί τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ να εξετάσουν τις συστάσεις αυτές στο πλαίσιο της εν εξελίξει διαδικασίας ενδιάμεσης επανεξέτασης του μηχανισμού NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη και να προετοιμάσουν μια επαρκώς τυποποιημένη, συγκρίσιμη, διαφανή και καλά τεκμηριωμένη μεθοδολογία κατανομής για την επόμενη διαδικασία προγραμματισμού. Το Συμβούλιο καλεί τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ να προσδιορίσουν τομείς στους οποίους είναι δυνατή η περαιτέρω τυποποίηση. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό να ελαχιστοποιηθούν οι μεθοδολογικές διαφορές μεταξύ των περιφερειών βάσει κατάλληλων πολιτικών αξιολογήσεων, σύμφωνα με τις σχετικές νομικές διατάξεις.
9. Το Συμβούλιο υπενθυμίζει τον ειδικό χαρακτήρα των εταιρικών σχέσεων με τις χώρες της Γειτονίας, σύμφωνα με την αρχή της διαφοροποίησης της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, που αντικατοπτρίζεται στον μεικτό χαρακτήρα των κριτηρίων κατανομής στο πλαίσιο του NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη. Αυτό περιλαμβάνει ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες, καθώς επίσης και τη δέσμευση για μεταρρυθμίσεις και το επίπεδο φιλοδοξίας των εταιρικών σχέσεων με την ΕΕ.
10. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη θέσπιση του πλαισίου αποτελεσμάτων του Παγκόσμια Ευρώπη ως βασικού εργαλείου παρακολούθησης που θα επιτρέψει στην ΕΕ να υποβάλει έκθεση σχετικά με τα συγκεντρωτικά αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν στο επίπεδο του NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη. Ενθαρρύνει την Επιτροπή να συνεχίσει τις εργασίες για τον καθορισμό βασικών δεικτών, τιμών βάσης και στόχων και υπογραμμίζει τη σημασία της τακτικής υποβολής συγκεντρωτικών αποτελεσμάτων στις αρμόδιες ομάδες εργασίας του Συμβουλίου.

11. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την ενίσχυση της παρακολούθησης βάσει αποτελεσμάτων. Καλεί την Επιτροπή να απλουστεύσει περαιτέρω και να εξασφαλίσει τη συνεπή χρήση των δεικτών, με στόχο να διευκολυνθεί η συγκέντρωση δεδομένων, μεταξύ άλλων από τα κράτη μέλη. Μολονότι σημειώνει ότι όλα τα εγκεκριμένα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα έχουν ενσωματώσει τη χρήση εταιρικών δεικτών, πάνω από το 20 % δεν διαθέτουν σαφείς τιμές βάσης ή δείκτες. Το Συμβούλιο ενθαρρύνει τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ να αξιοποιήσουν την ευκαιρία που προσφέρει η ενδιάμεση επανεξέταση του προγραμματισμού του NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη για τη βελτίωση της χρήσης των δεικτών.
12. Το Συμβούλιο εκφράζει ιδιαίτερη ικανοποίηση για τις διαπιστώσεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την ανάγκη περαιτέρω εστίασης του πεδίου αναφοράς της διαδικασίας προγραμματισμού. Στο πλαίσιο αυτό, το Συμβούλιο σημειώνει τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου να αναβληθούν τα μη υποχρεωτικά στοιχεία για το στάδιο της υλοποίησης και καλεί τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, να υιοθετήσουν αυτή την εστιασμένη προσέγγιση για την επόμενη διαδικασία προγραμματισμού, διατηρώντας παράλληλα την ευελιξία που απαιτείται για τον πολυετή προγραμματισμό.
13. Το Συμβούλιο αναγνωρίζει τη σημασία της περαιτέρω τεκμηρίωσης της μεθοδολογίας για την κατανομή των κονδυλίων για τις μη γειτονικές χώρες, αναγνωρίζοντας παράλληλα την ανάγκη για τοπικές ποιοτικές αξιολογήσεις. Το Συμβούλιο σημειώνει ότι η μεθοδολογία για την επόμενη διαδικασία προγραμματισμού θα πρέπει να είναι πιο τυποποιημένη και διεξοδική από εκείνη που χρησιμοποιήθηκε για τον NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη. Το Συμβούλιο καλεί τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ να διατηρήσουν τη διαφάνεια και τη συνοχή, να προωθήσουν την αποτελεσματική κινητοποίηση και χρήση των εγχώριων πόρων και να εξετάσουν την ικανότητα απορρόφησης εκ μέρους των χωρών εταίρων.
14. Το Συμβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για τη σύσταση του Ελεγκτικού Συνεδρίου σχετικά με την ανάγκη αποσαφήνισης της μεθοδολογίας για την αξιολόγηση του αναπτυξιακού αντικτύπου της στήριξης της ΕΕ στις χώρες εταίρους. Στο πλαίσιο αυτό, καλεί τις υπηρεσίες της Επιτροπής και την ΕΥΕΔ να βελτιώσουν τη μεθοδολογία ώστε να καταδειχθούν καλύτερα τα αποτελέσματα και ο αποτελεσματικός αναπτυξιακός αντίκτυπος της στήριξης της ΕΕ σε επιλεγμένους τομείς προτεραιότητας ή/και τομείς συνεργασίας. Αυτό θα είναι σημαντικό στο πλαίσιο της εν εξελίξει ενδιάμεσης επανεξέτασης του NDICI-Παγκόσμια Ευρώπη, στα έγγραφα προγραμματισμού για την επόμενη διαδικασία προγραμματισμού και στη στρατηγική επικοινωνία με τους αναπτυξιακούς εταίρους.

15. Το Συμβούλιο τονίζει ότι είναι σημαντικό να αξιοποιηθούν οι πρωτοβουλίες της «Ομάδας Ευρώπη» και η στρατηγική Global Gateway για να βελτιωθούν η προβολή των δράσεων της ΕΕ και η ενίσχυση του πολιτικού διαλόγου με τις χώρες εταίρους. Για τον σκοπό αυτό, υπενθυμίζει ότι η αξιολόγηση του αντικτύπου των δράσεων της ΕΕ μέσω αξιόπιστων δεικτών είναι ουσιαστικής σημασίας για να προβληθούν καλύτερα τα επιτεύγματα της ΕΕ και για να καταδειχθεί η προστιθέμενη αξία της προσφοράς της «Ομάδας Ευρώπη».
-